

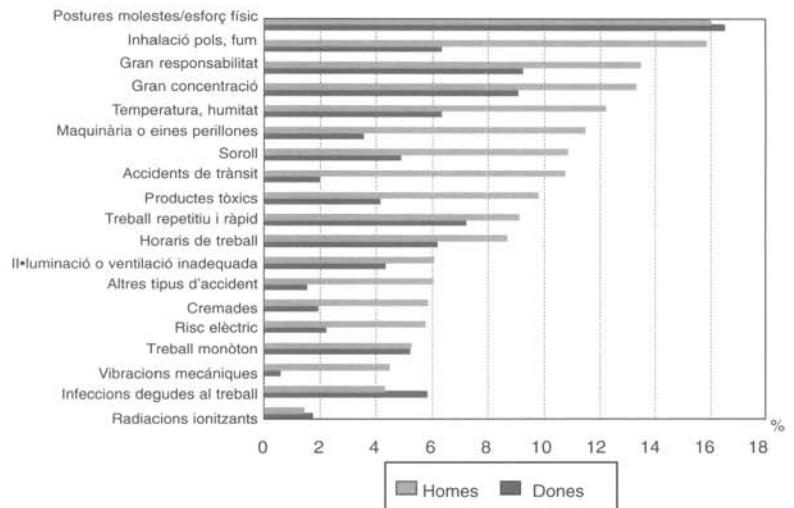
La percepció del risc laboral i de la salut de les dones ocupades

Prop del 30% de les dones treballadores considera que la seva feina representa un risc per a la salut.

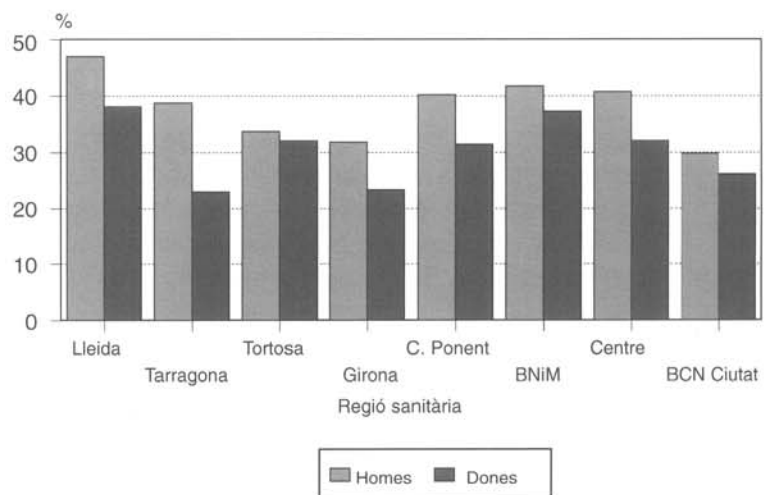
Les proporcions més altes de dones que consideren que la seva feina és un risc per a la seva salut, es donen en les treballadores manuals de la indústria, de la construcció i dels transports, i entre el personal de l'hostaleria i dels serveis domèstics i personals.

Els riscos laborals més freqüents són les postures molestes i l'esforç muscular, i els segueixen en importància els riscos relacionats amb l'entorn psicosocial (responsabilitat, atenció i concentració, organització del treball, etc.). En el cas de les dones professionals, són la gran responsabilitat i concentració els riscos més percebuts: aproximadament una de cada quatre dones manifesta estar sotmesa a aquests riscos.

La major proporció de dones amb percepció de risc laboral és a la Regió Sanitària Lleida amb el 38%. En canvi, on s'observa menor percepció de risc laboral és a les regions sanitàries Girona i Tarragona.

Gràfic 34. Persones ocupades que perceben risc laboral, per tipus de risc i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Gràfic 35. Persones ocupades que perceben risc laboral, per regió sanitària i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Les conseqüències de les malalties i dels accidents

Discapacitats

Les discapacitats consisteixen, després de la mortalitat, les conseqüències més greus de les malalties.

En parlar de discapacitat ens referim a la malaltia, deformitat o lesió que ocasiona una disfunció en l'organisme, la qual provoca una limitació funcional a l'individu i, alhora, pot ser l'origen de la manca d'adaptació de la persona als seus rols socials.

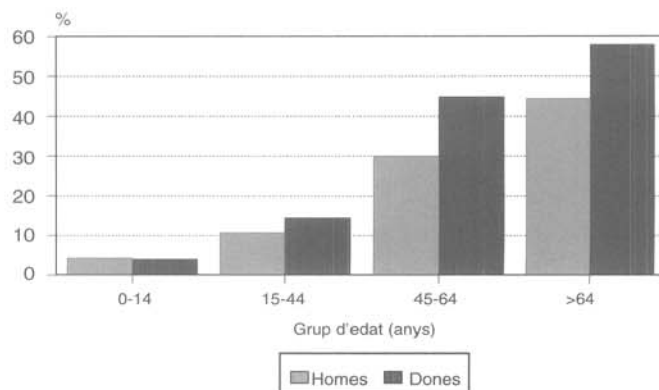
La informació sobre la població que pateix discapacitats s'ha obtingut de l'ESCA. A partir d'aquesta font, probablement se subestima el nombre de persones grans amb discapacitats, deficiències o minusvàlues perquè moltes persones ancianes amb aquests problemes viuen en residències o altres establiments no inclosos en l'ESCA.

El 12% de la població manifesta tenir algun tipus de discapacitat. La seva freqüència és més alta en les dones (14%), especialment en les de més edat, i en les de les classes més desfavorides.

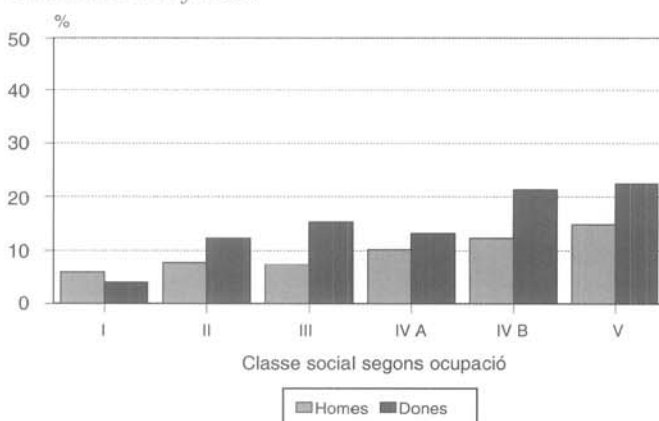
A partir dels 65 anys, la presència de les diferents limitacions és tres vegades superior, tant per als homes com per a les dones respecte de la gent més jove.

S'observen diferències segons el territori. A totes les regions sanitàries les dones presenten més deficiències que els homes. La Regió Sanitària Barcelona Ciutat és la que mostra una proporció menor de discapacitats tant en homes com en dones.

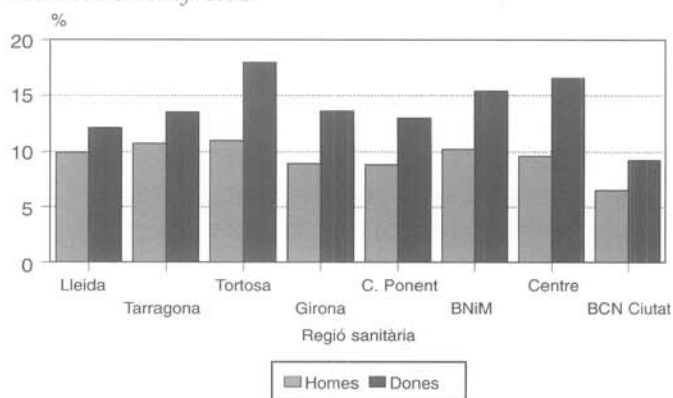
Les limitacions més freqüents són les que afecten la mobilitat, seguides amb diferència de les limitacions greus a l'oïda i a la vista.

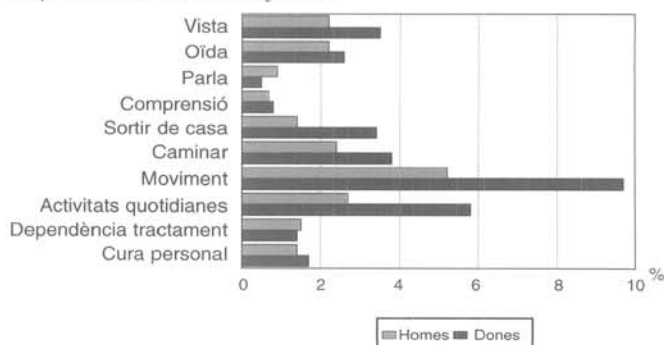
Gràfic 36. Persones que pateixen alguna discapacitat, per grup d'edat i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Gràfic 37. Persones que pateixen alguna discapacitat, per classe social i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Gràfic 38. Persones que pateixen alguna discapacitat, per regió sanitària i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

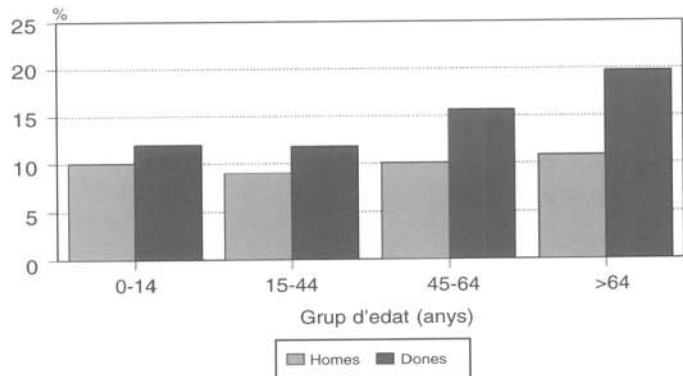
Gràfic 39. Persones que pateixen alguna discapacitat, per tipus de discapacitat i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Restricció de l'activitat per motius de salut

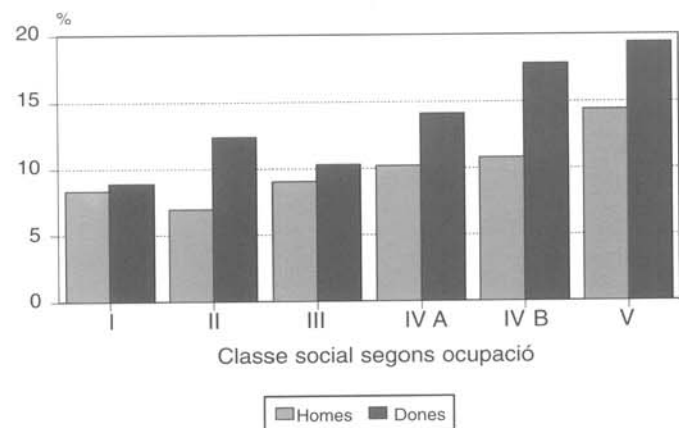
Les dones pateixen més restricció de la seva activitat habitual per motius de salut que els homes.

En l'ESCA es va preguntar a la població si durant les dues setmanes anteriors a l'entrevista havia hagut de restringir o disminuir les seves activitats habituals, com ara anar a treballar o a l'escola, fer encàrrecs o la compra, practicar esports o fer la feina de casa.

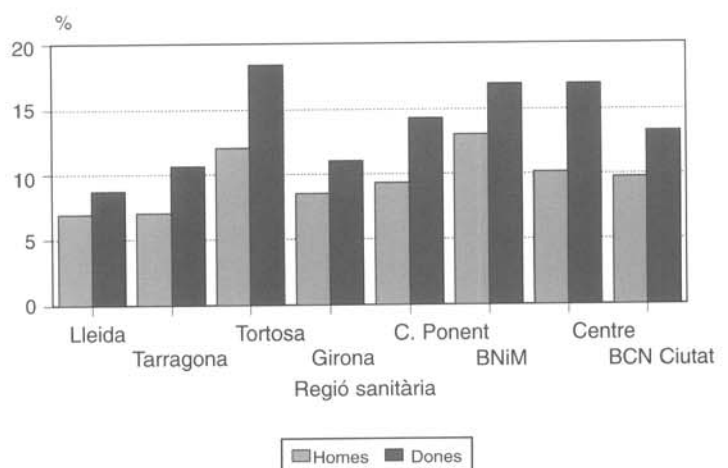
Amb independència de l'època de l'any i com a promig, el 14,2% de les dones va manifestar haver restringit les activitats habituals per motius de salut almenys un dia, proporció que és més elevada que la d'homes (9,7%). Les dones d'edat avançada i les pertanyents a les classes socials més desfavorides van veure més afectada la seva activitat habitual.

Gràfic 40. Persones que han restringit la seva activitat durant els darrers 15 dies, per grup d'edat i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Gràfic 41. Persones que han restringit la seva activitat durant els darrers 15 dies, per classe social i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

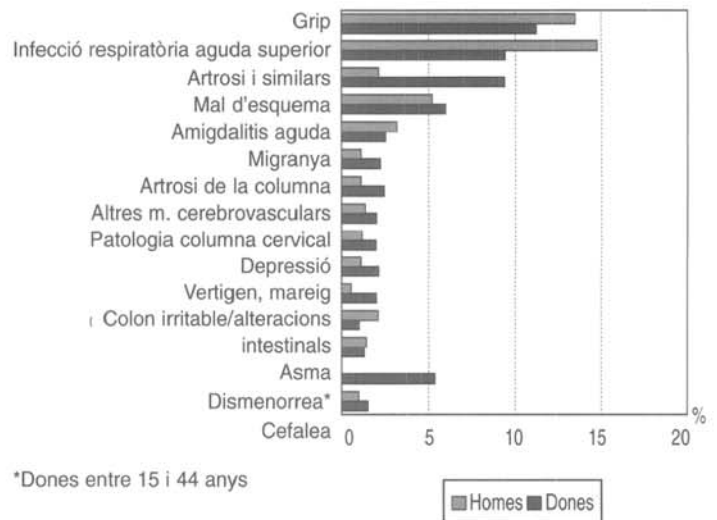

Gràfic 42. Persones que han restringit la seva activitat durant els darrers 15 dies, per regió sanitària i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

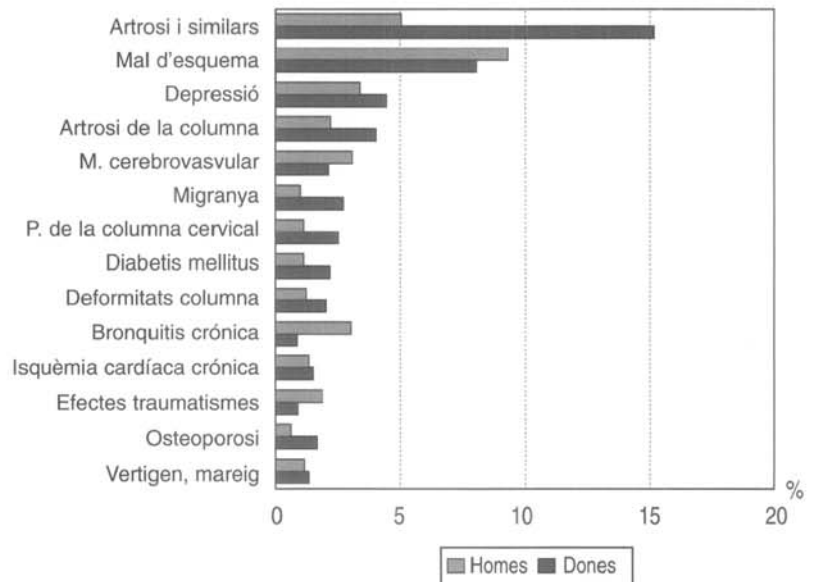
S'observen diferències segons el territori. Les dones de les regions sanitàries Tortosa, Barcelonès Nord i Maresme i Centre són les que més declaren haver patit restricció i les de Lleida i Tarragona, les que menys.

Els principals motius que han causat la restricció de l'activitat en les dones són la grip, les infeccions respiratòries agudes, i l'artrosi i malalties similars.

També es va preguntar als entrevistats sobre els motius que havien causat restricció de la seva activitat durant el darrer any. En les dones els principals motius van ser l'artrosi i similars, seguits del mal d'esquena i la depressió.

Gràfic 43. Persones que han restringit la seva activitat durant els darrers 15 dies, per motiu de restricció i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Gràfic 44. Persones que han restringit la seva activitat el darrer any, per motiu de restricció i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Els hàbits i els estils de vida

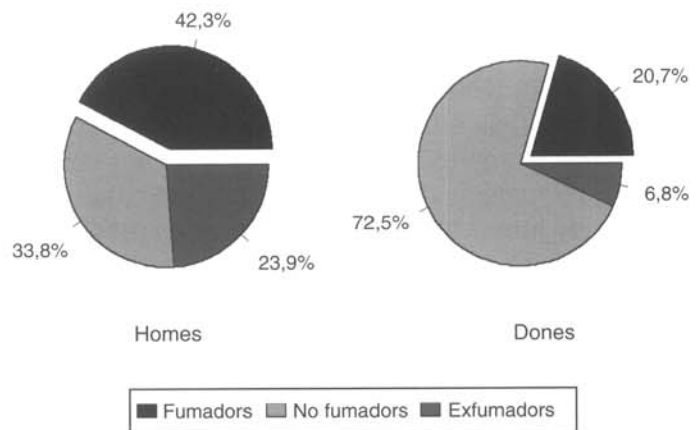
Els hàbits i els estils de vida d'una població són condicionants molt importants del seu estat de salut, i la seva influència en la salut és un fet contrastat en els països desenvolupats.

L'OMS defineix els estils de vida com "patrons de comportament, eleccions realitzades a partir de les alternatives disponibles per a les persones, segons les seves circumstàncies socioeconòmiques i segons la facilitat amb què són capaces d'escollir-ne una sobre les altres. Els estils de vida no són simplement decisions individuals d'acceptació o evitació de riscos sinó que estan lligats als valors i prioritats individuals i col·lectius i a les oportunitats i limitacions pràctiques de determinades situacions culturals, socials i econòmiques".

En relació amb els hàbits i estils de vida de la població catalana es disposa, a més de la informació provinent de l'ESCA, de l'obtinguda amb l'enquesta sobre l'estat nutricional de la població catalana de l'any 1992 i l'enquesta de consum de tabac, alcohol i drogues dels anys 1982, 1986 i 1990, les quals permeten aproximar-nos a l'estil de vida propi de la nostra comunitat.

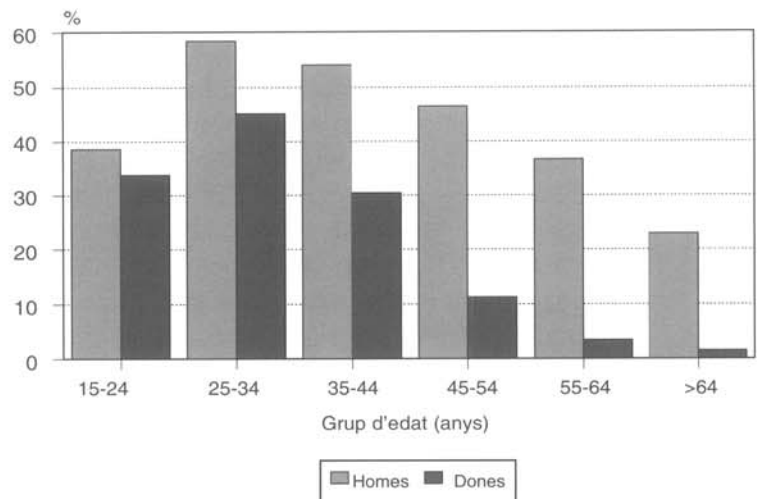
El tabaquisme

El tabaquisme és un dels problemes de salut més freqüents, constitueix la primera causa de pèrdua de salut i de mort prematura i evitable en els països desenvolupats, i té un important impacte econòmic i social.

Població de 15 i més anys

Gràfic 45. Persones que fumen, per sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Gràfic 46. Persones que fumen, per grup d'edat i sexe. Font: Generalitat de Catalunya, Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

L'hàbit de fumar és un dels factors de risc més importants per a la salut.

Els problemes derivats del consum de tabac poden ser previnguts amb la cessació d'aquest hàbit. S'ha demostrat que deixar de fumar produeix beneficis importants i immediats per a les persones de totes les edats, tant si tenen o no malalties relacionades amb el tabac. Deixar de fumar disminueix el risc de patir càncer de pulmó i altres càncers, i també infart de miocardi i malalties respiratòries cròniques.

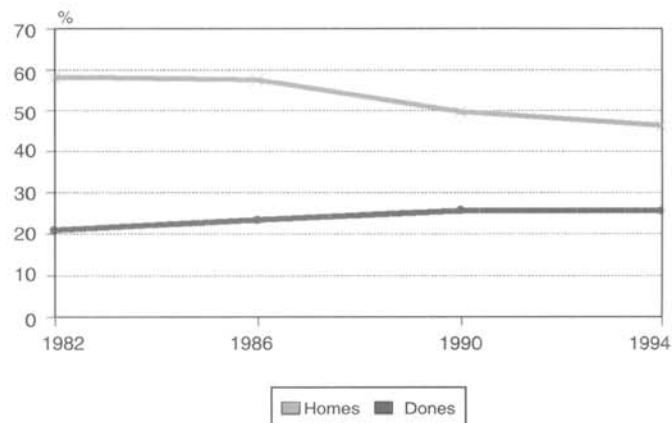
Alguns països estan desenvolupant accions contra el tabac que cobreixen una àmplia gamma d'estratègies per a la prevenció del tabaquisme i l'abandonament de l'hàbit, com també de cara a la preservació dels drets dels no fumadors. Aquestes estratègies generals per lluitar contra el consum de tabac han comportat el descens del nombre de fumadors a molts països industrialitzats.

La proporció de persones que fumen a Catalunya és elevada en comparació amb la d'altres països del nostre entorn. L'any 1994, el 20,7% de les dones i el 42,3% dels homes fumaven diàriament. La proporció major de fumadors es troba en la població entre 25 i 34 anys, a partir d'aquesta edat la proporció de fumadors disminueix i és menor en els grups de més edat.

En els darrers anys i considerant el conjunt de la població, s'observa una certa estabilització en l'hàbit tabàquic. No obstant això, augmenta la proporció de dones fumadores, sobretot d'entre 25 i 44 anys mentre que la proporció d'homes fumadors disminueix.

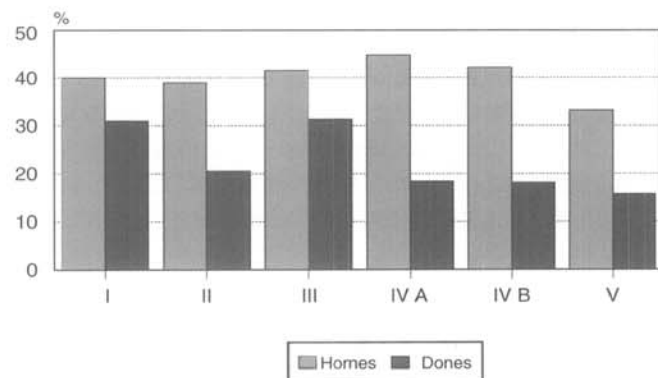
És especialment preocupant la incorporació d'aquest hàbit per part de les dones, ja que malalties que històricament han afectat en major proporció al sexe masculí com ara la bronquitis, les malalties de l'aparell circulatori i el càncer de pulmó s'incrementaran en les dones en els propers anys, tal com ha succeït en països d'Europa, on des de fa anys el tabaquisme era un costum bastant estès entre les dones.

D'altra banda, el consum de tabac durant la gestació incrementa el risc de complicacions durant l'embaràs i pot produir un retard en el creixement fetal. També se sap que les dones

Població entre 15 i 64 anys

Gràfic 47. Evolució de l'hàbit tabàquic a Catalunya en el període 1982-1994, per sexe. Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social. Enquesta de consum de tabac, alcohol i drogues 1982, 1986, 1990. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Població de 15 i més anys

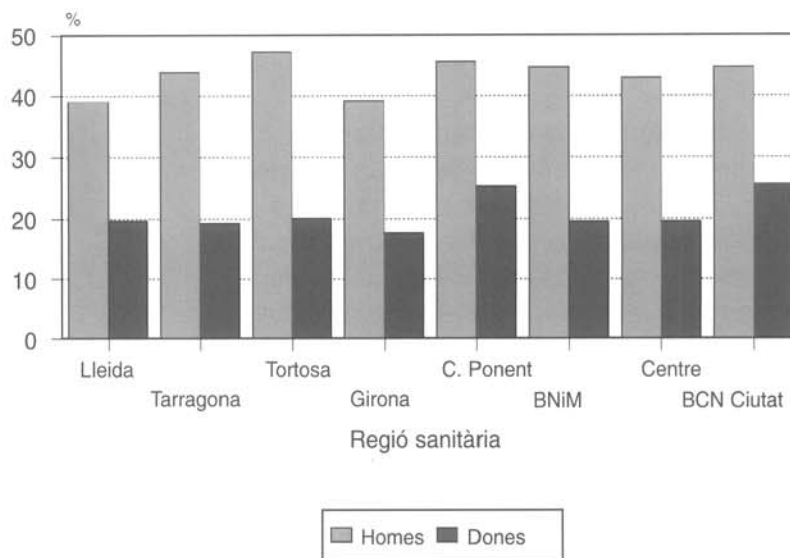
Gràfic 48. Persones que fumen, per classe social i sexe. Catalunya 1994. Font: Generalitat de Catalunya. Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.

Les dones que fumen més de 40 cigarretes al dia augmenten 20 vegades el risc de malaltia coronària.

que fumen i prenen anticonceptius orals tenen molt més risc d'infart de miocardi.

Segons el territori, destaca una proporció més alta de fumadores a les regions sanitàries Costa de Ponent i Barcelona Ciutat, mentre que la proporció més baixa es troba a la de Girona.

Segons classes socials, les dones presenten un comportament diferent. Les dones que més fumen són les pertanyents a les classes I i III (directives i comandaments intermedis). En canvi, els homes més fumadors són els de les classes III i IV (comandaments intermedis i treballadors manuals).

Població de 15 més anys

Gràfic 49. Persones que fumen, per regió sanitària i sexe. Font: Generalitat de Catalunya. Servei Català de la Salut. Enquesta de salut de Catalunya 1994.